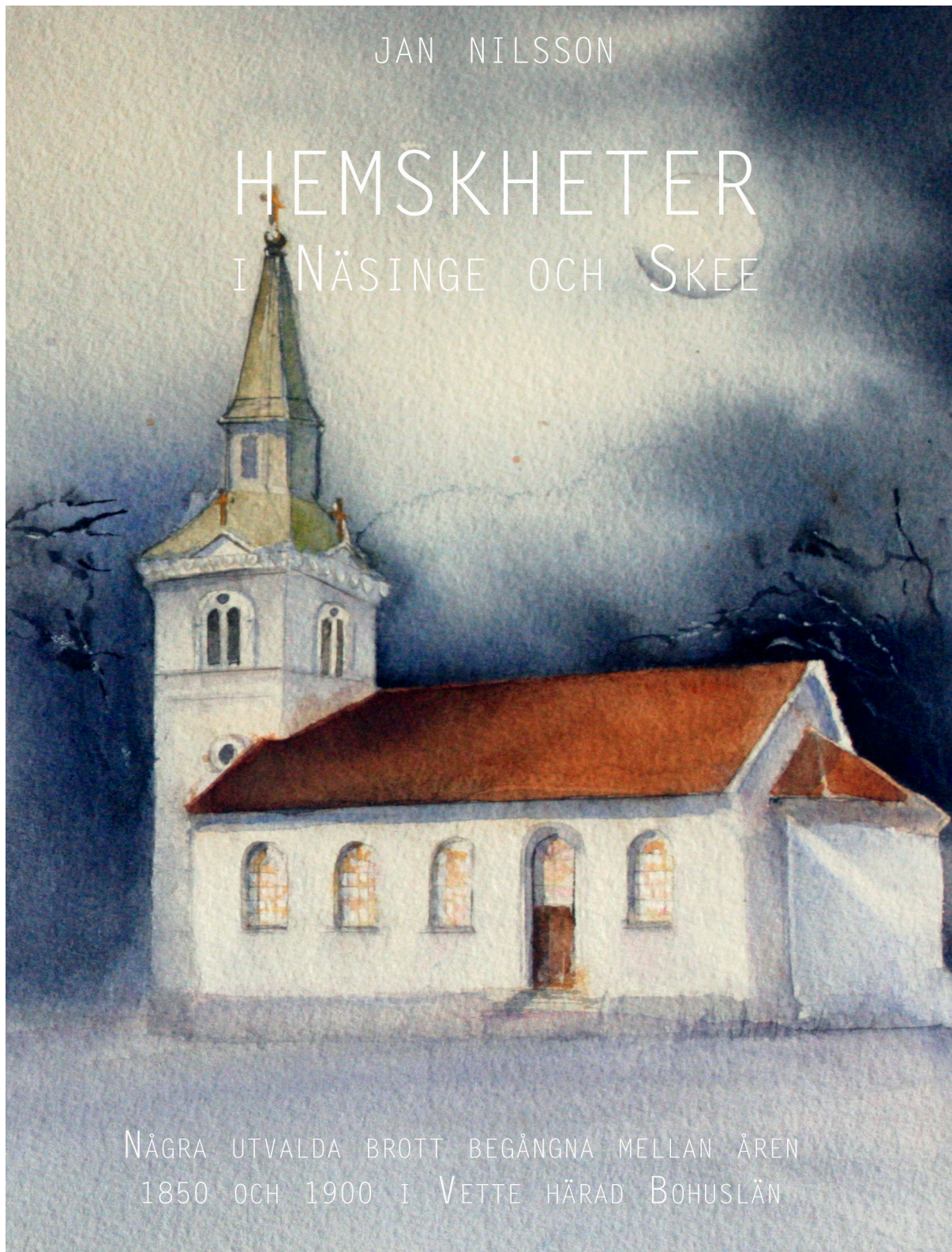

KÄLLMATERIAL

JAN NILSSON

HEMSKHETER

I NÄSINGE OCH SKEE

NÅGRA UTVALDA BROTT BEGÅNGNA MELLAN ÅREN
1850 OCH 1900 I VETTE HÄRAD BOHUSLÄN

14. GROV MISSHANDEL
BEGÅNGET: 1886
GÄRNINGSMAN: HEMMANSEGARE MARTIN OLAUSSON,
ÖSTRA HEDE

Utdrag ur domboken från Vette Häradsrätt.
Innehåller alla ingående handlingar i aktuellt mål.

Själva protokollsanteckningarna i domboken har vit bakgrund.

Till protokollet bilagda handlingar har grå bakgrund.

Originalhandlingarna kan till vissa delar vara svåra att tyda. Dels kan det bero på bläckfläckar, bortrivet papper eller att inbindningen av domboken gjorts så att ena kanten av en handling blivit "osynlig". Renskrift av texterna har gjorts så långt det är möjligt. Där texten ej kunnat tolkats, har ett frågetecken angetts.

Varje protokoll eller handling inleds med ett id-nr, ex. (v278495.b12480.s2469). Detta nr är ett id som används av företaget Arkiv Digital, när de katalogiserar och lägger ut materialet på internet. Du kan själv, med hjälp av detta id, söka fram aktuellt material på internet, men du måste då prenumerera på tjänsten. En sådan prenumeration kan lösas direkt på Arkiv Digitals hemsida.

Jan Nilsson

v281431.b5120

1886 den 29 September

No 56

Krlman O W Lundbom har å tjenstens vägnar och efter angivelse af Carl Ludvig Alexandersson i Salen till tinget instämt hemmansegaren Martin Olausson i Östra Hede med påstående enligt orden i stämningen, "att ansvara för gröfre misshandel mot angifvaren den 3 dennes".

Vid upprop af detta mål tillstädeskomma samtliga parter personligen, ingifvande Åklagaren den honom tillställde angifvelseskriften, som har följande lydelse:

"Till etc

Till laga åtal får etc

se Litt I

v281431.b5020

No 56, Litt I

Till Kronolänsmannen i Vette härad.

Till laga åtal får jag härvid anmäla hemmansegaren Martin Olausson i Östra Hede af Skee socken för det han efter ett auktionstillfälle å Nösteröd den 3 i denna månad tilldelat mig slag samt knifhugg vid ögat. Som vittne i detta mål torde inkallas hemmason Johan Karlsson i Bremmen samt dräng Olof Andersson på Berga (i tienst hos Crhristian) äfvensom hemmansegaren Johan Johansson i Hogen.

Strömstad den 22 Sept 1886

Carl Ludvig Alexandersson i Salen

Bevittnas

J Almqvist

N A Olsson

Sandåker

Målsegaren inlemnar följande skrift och läkarebetyg:

"Till etc

Uti det till innevarande etc

se Litt K

v281431.b5030 + v281431.b5050 forts

No 56, Litt K

Till Wette Häradsrätt

Uti det till innevarande års hösteting instämnda målet emellan Kronolänsmannen O W Lundbom å tjenstens vägnar åklagare, undertecknad målsegare samt Hemmansegaren Martin Olausson i Östra Hede svarande om ansvar och ersättning för föröfvad gröfre misshandel med lifsfarligt vapen får jag härmed afgifva följande upplysningar och påståenden:

Då jag den 3dje i denna månad på aftonen innevar i det rum på Nösteröd der min, efter hållen auktion, fastighet försålde blef jag efter en mindre ordvexling af svaranden, sedan han utsläckt ljuset öfverfallen med hugg och slag antagligen med en inuti handen hållen, så kallad fällknif och hade han antagligen tilldeladt mig ännu flera om ej någon af i rummet varande personer åter påtändt ljuset. Detta fick dock ej länge brinna utan utsläcktes åter af svaranden som derefter ögonblickligen tilldelade mig hugg på hugg med dragen knif hvaraf några träffade i och andra omkring ventra ögat till dess någon antagligen frantog honom knifven. Detta sednare kan jag dock ej med bestämdhet uppgifva då jag till följe af den förfärliga smärta som följde på knifhuggen i ögat ej kunde uppfatta huru allt tillgick.

För detta å mig ågångna våld hvaraf jag gifvetvis för framtiden får stort men och som ej läkarebetyg närmare belyses yrkar jag det svaranden måtte dömas till det strängaste straff lag stadgar då våldet tydligen skett af öfverlagt mod och utan ringaste anledning samt dessutom förpligtigas ersätta mig för sveda och värk, tidsspillan, läkarevård, medicamenter och underhåll under sjukdomen samt den minskade eller förlorade arbetskraft för framtiden som jag genom förlust af synen å venstra ögat kan förorsakas äfvensom rättegångsutgifter, vittneslöner m m allt enligt belopp som skola vid målets öfverlemnande till afdömning inför Häradsrätten uppgifvas.

Sjukhuset i Strömstad d 27 Sept 1886

Carl Ludvig Alexandersson
under Salen

“Wid med torparesonen Carl etc

se Litt L

v281431.b5040

No 56, Litt L

Vid med torparesonen Carl Ludvig Alexandersson från Salen i Skee socken den 5/9 86 anställd besigtning har följande iakttagits:

I trakten kring venstra ögat, öfver näsroten samt å öfverläppen förefinnas en mängd små, färska ytliga hudsår, sannolikt tillfogade af något skärnade instrument. Å venstra ögat, hvars betäckningar är uppsvällda och inflammerade, finnes å hornhinnan ett ungefär 3 millimeter långt sår, tillfogadt med något hvasst instrument, och hvilket sår genomträngt hornhinnan samt träffat regnbågshinnan, som till en stor del befinnes hängande utom såret; för öfrigt är hela främre ögonkammaren blodfylld, hvarför synförmågan naturligen saknas å ögat. Han har tills dato vårdats å Lasarettet härstädes och är nu hans befinnande sådant att de ofvanbeskrifne hudsåren äro läkta och ej förorsakande något men för framtiden. Ögat har bättrats så till vida att svullnaden och inflammationen betydligt aftagit, hvarjemte ögat något klarat sig så att en ringa kvantitativ ljusförmåga förefinnes. Då emellertid äfven ögonlinsen tyckes blifvit träffad af snittet, så kan ej ännu med bestämdhet sägas om synförmågan till någon viss grad eller i dess helhet kommer att återvända. Huruvida han för öfrigt kommer att lida något alvarsammare men af sin åkomma för framtiden så kan derom ej ännu något med full visshet afgöras, men med kändedom om dylika svårare ögonskador, kan sedan nu med största sannolikhet antagas att ögat aldrig kommer att blifva fullt brukbart. Hvad ögats utseende beträffar så kommer det i följd af den stora förlusten af regnbågshinnan och det sannolikt blifvande kvarstående af grumling i linsen att alltid få ett mindre prydligt utseende. Detta ofvanstående får jag å aflagd embetsed intyga.

Strömstad den 20/9 1886

Jonas Bernius
t.f. Lasarettsläkare

Sdn bestrider åtalet med anledning hvaraf Åklagaren företer vittnesstämning å de af målsegaren uti förestående angifvelseskrift angifvne vittnen, af hvilka Johan Karlsson i Bremmen, enligt hvad Åklagaren upplyser, icke kunnat med stämningen anträttas.

De båda öfrige vittnena äro i tingssalen närvarande och som jäf mot dem icke kan utletas få de aflägga vittnesed, uppå hvilken de efter varningar för dess missbruk, höras en i sänder och berätta:

1. Olof Andersson: att vittnet var närvarande vid ifrågavarande auktion å hemmanet Nösteröd och hörde, då vittnet omkring kl 1 på natten efter det auktionen hållits, inträdde uti auktionsrummet, dervarande personer gråla och stoja. En kort stund efter det vittnet inkommit i rummet släcktes det ljus hvaraf rummet upplystes, så att detta blef mörkt och strax derpå hörde vittnet kdn ropa, att de skuro ihjel honom. Sedan ljuset åter blifvit tändt såg vittnet såväl målsegaren som sdn vara blodiga i ansigtet och den senare stå vid ett fönster i rummet på något afstånd från den plats der målsegaren låg. Denne senare leddes ut i köket för att rentvättas från det blod han hade i ansigtet och målsegaren gick fram mot en i rummet varandes försäljningsdisk, hvarefter vittnet närmade sig det fönster, hvarest sdn nyss varit stående, och fick då se en knif, som på udden af bladet var något blodig, ligga i fönstret. Wittnet tog knifven till sig och har den ännu i sitt förvar men har icke medtagit den hit till tinget. Wittnet lemnade härefter auktionsrummet och har sig därför ingenting vidare i saken bekant. Widkändt.

Sedan målsegaren yttrat, att sdn antagligen bär fiendeskap till målsegaren därför att sdn en gång blifvit af målsegarens fader utkörd ur dennes hem, hvarefter sdn uppfört sig opassande, fortsattes vittnesförhöret med

2. Johan Johansson: att sdn bevistade ifrågavarande auktion och var så "vild" att han skar tänderna och hörde vittnet honom bland annat yttra "att han icke kunde förstå hvad ondt han gjort Urskärssittarne enär han icke fått vara ifred för dem". Med berörde uttryck syftade sdn antagligen på målsegaren. Då sdn, som uppehöll sig i auktionsrummet, ville springa ut på gården, hvarest vittnet visste att målsegaren befann sig, försökte vittnet hindra honom härifrån, enär vittnet trodde att om sdn träffade på målsegaren slagsmål dem emellan skulle uppstå. Vittnet hörde efter en stunds förlopp ropas att målsegaren blifvit skuren men vittnet vet icke huruvida sdn då uppehöll sig i rummet eller hade lemnat detsamma. Längre fram på natten då vittnet sammanträffade med sdn yttrade denne till vittnet att det var bra att sdn skiftat västar alldenstund han uti en annan väst än den, han var iklädd, hade en revolver förvarad, och då vittnet med anledning häraf sade att, äfven om sdn haft revolvren med sig vid auktionen, han väl ändå icke gjort bruk af densamma, genmälde sdn att detta väl kunde varit möjligt. För öfrigt har vittnet sig ingenting i saken bekant. Widkändt.

Wittnena fordra ersättning för deras inställelse vid tinget och tillerkännas i sådant afseende Olof Andersson 7 rk 50 öre och Johan Johansson 8 kr att derest de sådant önska genom Åklagarens försorg af allmänna medel förskottsvis till dem utbetalas.

Åklagaren och målsegaren anhålla om uppskof för ytterligare bevisnings förebringande.

Utslag

Målet uppskjutes till 3dje rättegångsdagen af nästa lagtima ting i häradet då i Åklagarens närvaro, målsegaren derest han vill i saken hörd varda och sdn vid hemtningsäfventyr skola vid Rätten tillstädeskomma; Åklagaren försedd med bevis att ofvanbemälde Johan Carlsson i Bremmen blifvit till vittne i målet instämnd samt i öfrigt till målets utförande beredd, hvilket afseende Åklagaren bör föranstalta derom att den af vittnet Olof Andersson omnämnda knif varder vid Rätten företedd.

v281431.b5260

1886 den 29 September

No 59

Martin Olausson i Östra Hede har till tinget utverkat stämning å Karl Ludvig Alexandersson under Salen och hans broder Adolf Alexandersson på samma ställe samt Ludvig Persson i Sör Buar med påstående enligt orden i stämningen "att lagligen ansvara och böta för det de natten mellan den 3 och 4 September vid auktion å Nösteröd den 3 dennes hos August Gustafsson öfverfallit och groft misshandlat kåranden", hvarjemte öppen talan förbehållits och rättegångsersättning yrkats.

Vid upprop af detta mål tillstädeskomma samtliga sdn personligen, af hvilka sdn bestrider stämningen.

Kdn anhåller för den skull om vittnesförhör med Johan Emanuelsson i Strängen och Martin Olausson i Sahlen, hvilka vid pårop företräda och på, utan hinder kändt jäf, avlägga vittnesed, uppå hvilken de, efter varningar för dess missbruk, höras i sänder och berätta:

1. Johan Emnauelsson: att vittnet bevistade de den i stämningen omnämnda auktionen å Nösteröd den 3 innevarande månad och hörde under natten efter det auktionen förättats kdn och sdn Carl Ludvig Alexandersson gräla och skälla på hvarandra. Under det vittnet på natten uppehöll sig i auktionsrummet blef det ljus, hvaraf rummet upplystes, plötsligt utsläckt och som vittnet då befarande att slagsmål skulle uppstå, rusade vittnet ut ur rummet.

Wittnet har för den skull sig icke bekant, huruvida kdn blifvit af sdn misshandlad. Widkändt.

2. Martin Olausson: att vittnet vid ifrågavarande auktion hörde sdn gräla på hvarandra hvarjemte vittnet på fråga säger att sdn Carl Ludvig Alexandersson tycktes vara ond på kdn. Då vittnet på natten efter det auktionen hållits utanför manhuset i Nösteröd sammanträffade med bemälde Carl Ludvig Alexandersson hörde vittnet honom säga, att han skulle gå in i huset och "ta'n", med hvilket uttryck vittnet anser Carl Ludvig Alexandersson afsåg att angripa någon men hvem det var han hade för afsigt att anfalla vet icke vittnet. På gifven anledning tillägger vittnet att kdn vid sist omvittnade tillfälle uppehöll sig parterna uti auktionsrummet. Widkändt.

Wittnena fordra ersättning för deras inställelse vid tinget och tillerkännas i sådant afseende 6 kr 50 öre hvar att jemte lösen för möjligen erforderligt transumt af beslutet härom af kdn förskjutas.

Kdn anhåller om uppskof för flere vittnes inkallande mot hvilken anhållan sdn säger sig icke hafva något att invända hvarefter något vidare icke förekomma än att sdn hvar för sig fordra ersättning för sin inställelse med 10 kr.

Uslag

Afsagdt den 20 November 1886

Målet uppskjutes till 3dje rättegångsdagen af nästa lagtima ting i häradet, då parterna, kdn om stämningen fullföljas och sdn vid hemtningsäfventyr skola vid Rätten sig inställa, kdn försedd med bevis att han till hörande i målet instämt de vittnen, af hvilkas hörande han vill i målet sig begagna.

v281432.b1340

1887 den 4 februari

No 45

Vid upprop af det under No 56 i domboken vid sista ting omförmälda målet mellan Krlmn O W Lundbom, Åklagare, Carl Ludvig Alexandersson i Sahlen, målsegare samt hemmansegaren Martin Olausson i Östra Hede, sdn, om ansvar för misshandel tillstädekomma, i närvaro af nuvarande KrLmn i häradet F W Bendroth såsom Åklagare, såväl målsegaren som sdn personligen, hvilka senare bestridande af åtalet yttrar att han vid ifrågavarande auktion å Nösteröd misshandlades af målseg samt att dels af sdn till sistl års H T vid häradet instämnda och under No 59 i sagda tings dombok handlagda mål mot bemälda Carl Ludvig Alexandersson jemte dennes broder Adolf Alexandersson och Ludvig Persson i Sör Buar för misshandel mot sdn hvilket mål jemväl blifvit till denna rättegångsdag uppskjutet, afser samma tillfälle för förstnämnda, af Åklagaren anhängiggjorda mål och förständigar HdRn med anledning häraf att ifrågakomna två mål skola i ett sammanhang handläggas; hvarefter förenämnda af Martin Olausson anhängiggjorda mål, uppropas, dervid förbemälda Adolf Alexandersson företräder men Ludvig Persson i Sör Buar låter sig icke afhöra.

Målsegaren Carl Ludvig Alexandersson anhåller om vittnesförhör med Carl Lysell i Såg Walex Bro, Lorens Edvin Nilsson på Kroken och Johan Carlsson i Bremmen, af hvilka endast Lysell är tillstädes oaktadt samtliga vittnena blifvit i vederbörlig ordning till tinget instämnda.

Genkdn Martin Olausson påfordra jemväl vittnesförhör med August Gustafsson i Nösteröd, Adolf Hansson under Håfve, Maria Hansdotter i Wälle, Fredrik Forsström i Grälös och Carl Carlsson i Östra Hede, hvilka alla utom Fredrik Forsström vid pårop företräda.

Carl Carlsson i Östra Hede befinnes icke vara fullt nykter och tillsäges för den skull att taga afträde, men öfrige närvarande vittnen få, då jäf mot dem icke kan utletas aflägga vittnesed, uppå hvilken de efter varningar för dess missbruk höras en i sänder och berätta:

1. Lysell: att vittnet åberopar innehållet uti följande

“vittnesattest

Kallad att vittna i mål etc

se Litt C

v281432.b1300

No 45, Litt C

Wittnes Attest.

Kallad att vittna i mål emellan C Alexandersson och Martin Olausson Östra Hede har jag mig bekant:

Den 3dje September förra året, då auktion hölls hos August Gustafsson Nösteröd, hördes på kvällen svordom och slagsmål från en kammare uti auktionsstugan. En liten stund derefter inkom C Alexandersson i dagligrummet (der bland andra äfven jag befann mig), gråtande och blödande i ansigtet så att på golfvvet der han stod bildades en blodpöl. Hvem som misshandlat honom såg jag icke.

Walex den 4 Februari 1887.

Carl Lysell

Attesten uppläses och vidhålles af vittnet, som tillägger, att alldenstund vittnet icke uppehöll sig i samma rum, hvarest omvittnade slagsmålet egde rum, kunde vittnet icke se, huru dervid tillgick. Widkändt.

2. August Gustafsson: att vittnet sammanfattat hvad vittnet i saken känner uti följande handling

“Till etc Jag undertecknad etc se Litt D

v281432.b1290

No 45, Litt D

Jag undertecknad instämd att vittna i mål emellan Martin Olausson i Östra Hede och Carl Ludvig Alexandersson i Sahlen rörande slagsmål, får jag afgifva följande:

Den 3 September förlidet år, vid en auktion hos mig, kom jag in i kammaren en stund på qvällen, stod Carl Ludvig Alexandersson och höll ett ljus i handen utanför disken. När jag kom för att tage ljuset, frågade Carl L. Alexandersson, kan jag få hafva det? det gör väl detsamma hvem som har det, men jag fick det dock af honom, men med detsamma blef både mitt och min broders ljus släckta nästan i samma stund, och strax derefter föll en butelj i golfvet som sprang i stycken. Jag och min broder tände genast ljus så fort som vi kunde. Då sade Martin Olausson, var det likt till något, se en så stor kula jag fått, men hvem han dermed menade vet jag icke, med detsamma gick Martin Olausson utom disken, och med detsamma började Carl Ludvig Alexandersson att jemra sig, en stund derefter såg jag C L Alexandersson stå ute i köket och då blod rann af honom.

Stora Åseröd den 4 februari 1887

August Gustafsson

Sedan attesten blifvit uppläst vitsordades densamma af vittnet, som, på frågor af genkdn Martin Olausson, yttrat, att vittnet, då ljusen i försäljningsrummet tändes, såg Martin Olausson blöda ur ett hål i hufvudet, men vittnet vet icke, af hvem sagda sår tillfogats Martin Olausson.

3. Adolf Hansson: att under det vittnet på aftonen omstända dagen uppehöll sig i det rum å Nösteröd, som var afsedt för försäljning af öl till de auktionsbesökande, såg vittnet en person vid namn Johan Mattsson från Björneröd släcka ut ett på en försäljningsdisk i rummet stående ljus, hvarefter rummet blef mörkt. Vittnet iakttog icke att någon af parterna härvid befann sig i rummet, ehuru vittnet, sedan ljus åter blifvit tändt, hörde bemälde Johan Mattsson yttra, att han släckt ljuset för att skrämma genkdn. Senare på aftonen såg vittnet parterna tillsammans uti nyssnämnda rum, inbegripna uti gräl med hvarandra, derunder genkdn gick fram emot målsegaren men som vittnet omedelbart derefter lemnade försäljningsrummet och begaf sig in uti ett derintill varande rum, vet vittnet icke huruvida slagsmål mellan parterna uppstod. Uti sistnämnda rum inträdde efter en stunds förlopp målsegaren, hvilken då var mycket blodig i ansigtet, och sedermera inkom i rummet jemväl genkdn, behäftad med ett sår i pannan, hvarur blod rann. Widkändt.

4. Maria Hansdotter: att vittnet icke har sig något i saken bekant. Widkändt.

Efter anteckning häraf företräda ofvanbemälde af målsegaren till vittnen åberopade Lorens Edvin Nilsson på Kroken och Johan Carlsson i Bremmen, och anhåller målsegaren om deras hörande såsom vittnen.

Genkdn anför såsom jäf mot Lorens Edvin Nilsson dels att han vid ifrågavarande auktion jemväl slog genkdn samt att han således är genkdns uppenbara ovän dels ock att Lorens Edvin Nilsson, hvilken upplyses vara till börden Norrman, är för genkdn helt och hållet obekant.

Lorens Edvin Nilsson bestrider att han någonsin misshandlat genkdn eller att han till denne hyser någon fiendskap samt upplyser att han visserligen är född i Norge men länge haft anställning vid Krokstrands stenhuggeri inom häradet såsom arbetare äfvensom att han aldrig varit för brott tilltalad.

Sedan uti nämnden blifvit upplyst, att Lorens Edvin Nilsson är anställd vid förenämnda stenhuggeri äfvensom att han, för så vidt Nämnden känner förer en oklanderlig vandel, finner HdRn, som, alldenstund genkdn icke visat att Lorens Edvin Nilsson är genkdns ovän, ogillar jäfsanmärkningen i denna del och emedan genkdn icke heller styrkt jäfvet i öfrigt, skäligt tillåta Lorens Edvin Nilsson att vittna i saken, med rätt för genkdn att, efter befogenhet, före målets företagande till pröfning, styrka, att, såsom han med uppgifna jäfvet synes hafva afsett, Lorens Edvin Nilsson frejd är sådan att hans vittnesmål icke lagsligen kan tillmätas verkan af laga bevis.

Efter meddelad missnöjeshänvisning och som jäf mot Johan Carlsson i Bremmen icke förekommer, får såväl denne som Lorens Edvin Nilsson aflägga vittnesed om hvars vigt och betydelse de erinras och en i sänder hörde, berätta:

Lorens Edvin Nilson: att då vittnet på aftonen omstämda dagen uppehöll sig uti det rum å Nösteröd, som under auktionen användts till ölutskänknin hörde vittnet genkdn, som strax förut inkommit i rummet, beskylla målsegaren att hafva tillfogadt genkdn det sår i pannan, hvarmed genkdn vid tillfället var behäftad. Målsegaren genmälde, att han var oskyldig härtill och omedelbart derefter såg vittnet genkdn tilldela målsegaren ett slag hvaraf ett sår under ögat uppkom och ur hvilket sår blod framsprutade. Huruvida genkdn hade någon knif eller något annat tillhygge i handen vid utdelandet af berörde slag vet icke vittnet. Widkändt.

Johan Carlsson: att vittnet, som samtidigt med vittnet Lorens Nilsson, befann sig i det rum å Nösteröd, hvarest ölförsäljning under ifrågakomna auktion bedrifvits, dervid såg genkdn inträda i rummet; och rann då blod ur ett sår å genkdns hufvud. En kort stund derefter inkom i rummet målsegaren, hvilken hade en svullnad å pannan som syntes hafva uppkommit genom ett honom tillfogadt slag och beklagade sig öfver, att han blifvit misshandlad. Strax derpå såg vittnet genkdn gå fram mot målsegaren och med handen måtta åt målsegarens ansigte; och omedelbart derefter såg vittnet blod rinna ur ett sår under målsegarens ena öga hvilket sår vittnet, som tog såret i betraktande, tyckte hafva blifvit målsegaren tillfogadt med en knif, ehuru vittnet icke såg genkdn vara försedd med något tillhygge. På gifven anledning tillägger vittnet, att då nu omvittnade förhållande egde rum, stod vittnet helt nära ofvanbemälde Lorens Edvin Nilsson samt allt hvad vid tillfället tilldrog sig fördenskull jemväl måste hafva af honom iakttagits. Widkändt.

Vittnena fordra ersättning för deras inställelse vid tinget och tillerkännas härför Lysell 5 kr samt Lorens Edvin Nilsson och Johan Carlsson 8 kr 25 öre hvar att förskjutas af målsegaren samt August Gustafsson 5 kr 50 öre, Adolf Hansson 8 kr 25 öre och Maria Hansdotter 5 kr att af genkdn förskottsvis utbekomma; hvarjemte det åligger målsegaren och genkdn att hvar till de af honom åberopade vittnen utgifva lösen för transumt af beslutet hvarom, deraf sådant för vittneslönerns erhållande erfordras.

Åklagaren företer den af vittnet Olof Andersson vid sista ting omnämnda knif, hvilken efter det genkdn bestridt att samma knif tillhör honom eller att han med densamma skurit målsegaren, till åklagaren återställes.

Målsegaren inlemnar följande läkarebetyg och skrift:

“Efter med Carl Ludvig etc

se Litt A

v281432.b1390

No 45, Litt A

Efter med Carl Ludvig Alexandersson i Sahlen i slutet af föregående månad anställd besigtning med anledning af det mot honom den 3 Sept 1886 föröfvade våld som är föremål för domstols behandling, får jag utgifva följande utlåtande med hänvisande för öfrigt till mitt den 20/9 afgifna läkarebetyg:

Tillståndet har nu sedan mitt senaste utlåtande af den 20/9 86 så till vida förbättrats att alla inflammatoriska sympton i och omkring ögat försvunnit. Någon qualitativ synförmåga eller förmåga att tydiligen urskilja personer och ting kan ej finnas å ögat, då man tager i betraktande att nästan hela pupill fältet är ogenomskinligt. Möjligen torde med tiden fältet i någon mon kunna klarna, men någon brukbar förmåga synförmåga å ögat får han med största sannolikhet aldrig.

För öfrigt synes visserligen den sjukliga processen nu vara afstannad, men är ingen möjlighet för att i en mer eller mindre aflägsen framtid en inflammation kan begynna i det andra ögat i följd af förutnämnda åkomma - en så kallad sympatisk ögoninflammation -, som, om ej snar hjälp mellankomma, kan förtaga synen äfven på detta öga.

Ofvanstående får jag allenast på min aflagda embetsed intyga, utan och med denna min edeliga förpligtelse: Så sant mig Gud hjelpe till lif och själ, bekräfta

Strömstad d 4 Febr 1897

Jonas Bernius

Med. Lic t.f. Stadsläkare

“Till etc Som fullföljd etc

se Litt B

v281432.b1400

No 45, Litt B

Till Wette häradsrätt!

Som fullföljd af min talan emot Martin Olausson i Östra Hede rörande det af honom den 3 sistlidne September mig tilldelade knifskärning, hvarigenom jag mistadt synförmågan på venstra ögat, och som jag genom hörda vittnen tror mig hafva visat att Martin Olausson är dertill ordsaken, och vidare genom vittnen som till detta ting är kallade för att edeligen höras, och slutligen att svaranden den 23 sistlidne januari var hemma hos mig och ville göra upp saken uti vittnens närvaro, hvilket tydeligen som tillkänna att svaranden erkänt förbrytelsen. Alltså anhåller jag jag ödmjukeligen att svaranden måtte åläggas till mig betala:

för stadigvarande mehn	200 kr
sjukhuskostnader	50
tidsförspillan under sjukdomen	150
5 st vittnen	40
Lösen för utslaget	7
Blifvande utslagslösen	7
Summa	454 kronor

Härtillkommer särskild rättegångskostnad såsom för tidsförspillan dervid efter Häradsrättens bedömande

Sahlen 4 februari 1887

Carl Ludvig Alexandersson

Efter uppläsandet häraf yttrar målsegaren att han anser sig böra yrka godtgörelse med 500 kr för det genom ifrågakomna misshandel honom tillskyndade men, enär det uti förestående skrift i sådant afseende fordrade belopp 200 kr är mycket för lågt; och öfverlemnar målsegaren för sin del målet till pröfning.

Sdn Adolf Alexandersson bestrider att han på något sätt misshandlat genkdn samt anhåller om godtgörelse med 10 kr för den skada sdns rykte och medborgerliga anseende lidit genom förevarande rättegång äfvensom 10 kr för sdns inställelse härstädes idag.

Genkdn anhåller om uppskof för ofvanbemälde Carl Carlssons i Östra Hede hörande äfvensom för vidare bevisnings förebringande.

Utslag

Afsagdt den 23 Mars 1887

HdRn anser sig icke böra vägra genkdn det af honom begärda uppskofvet; och utställer målet fördenskull att åter förekomma 2dra rättegångsdagen af nästa lagtima ting i häradet, då i Åklagarens närvaro, målsegaren Carl Ludvig Alexandersson och genkdn Martin Olausson, derest åtalen af dem fullföljas, och öfrige parter vid förut stadgadt äfventyr skola vid Rätten sig inställa, Martin Olausson till målets slutliga utförande beredd.

v281432.b3240

1887 den 26 Maj

No 48

Jemlikt HdRns beslut under No 45 i domboken vid sista ting uppropas nu till vidare handläggning derifrån till denna dag uppskjutna målet emellan dels Kronolänsmannen O W Lundbom, Åklagare, Carl Ludvig Alexandersson i Sahlen, 1ste kdn, samt Martin Olausson i Östra Hede, genkdn, dels ock den sistnämnde kdn samt Adolf Alexandersson i Sahlen och Ludvig Persson i Sör Buar, sdn, om misshandel, och tillstädeskomma härvid, i närvaro af Krlmn i häradet F W Bendroth såsom Åklagare, 1ste kdn Carl Ludvig Alexandersson och genkdn Martin Olausson i Östra Hede personligen och sdn Adolf Alexandersson genom lagligen befullmäktigadt ombud Kommissionären N A Lundqvist, hvilken jämväl uppträder såsom biträdanade 1ste kdn Carl Ludvig Alexandersson uti målets utförande, men sdn Ludvig Persson låter sig icke afhöras, dertill anledningen upplyses vara den, att han blifvit ådömd straffarbete och nu aftjenar samma straff.

Genkdn Martin Olausson yttrar med anledning häraf att han afstår sitt mot Ludvig Perssons väckta ansvarsyrkande hvarefter genkdn tillägger att de två vittnen, af hvilkas hörande han till sig begagna, nämligen Carl Theodor Carlsson i Östra Hede och Hilmer Carolusson på Björkemyren icke kunnat vid Rätten sig inställa, den förstnämnda enär han måste infinna sig på Backamo möteplats för fullgörande af sin beväringsskyldighet och det senare emedan han på Kronohäktet i Uddevalla undergår honom ådömt för-

vandlingsstraff; ingifvande genkdn ett med Carl Theodor Carlssons namn undertecknad intyg, deruti han uppgifver ofvanberörda, af genkdn omnämnda förhållande utgöra hinder för honom att inställa sig vid Rätten.

1ste kdn yrkar slut i målet under förmenande att genkdns uppskofsanhållan endast afser att fördröja målets afgörande hvarefter 1ste kdn och Kommisinären Ljungqvist inlemnade följande räkningar:

“Kostnadsersättning i mål emellan se Litt A

v281432.b3260

No 48, Litt A

Kostnadsräkning i mål emellan undertecknad kärende samt Hemmansegaren Martin Olausson i Östra Hede om ansvar och ersättning för gröfre misshandel:

Ersättning enligt vid sista ting inlemnade räkning med gjort tillägg	Kr 754:-
Skjuts till tinget jemte dagsförspillan	15:-
	Kronor 769:-

Strömstad den 26 Maj 1887

Carl Alexandersson
under Sahlen

“Kostnadsersättning i mål se Litt B

v281432.b3270

No 48, Litt B

Kostnadsräkning i mål emellan undertecknad svarande samt Hemmansegaren Martin Olausson kärende om ansvar för misshandel:

Ersättning enligt förra protokollet	Kr 20:-
Resa till Strömstad för att anskaffa ombud	10:-
Ombudsmannaarvode, då jag sjelf måste fullgöra värnpligten	15:-
	Kronor 45:-

Strömstad den 26 Maj 1887

Adolf Alexandersson
under Sahlen

N A Ljungqvist
enl fullmagt

Utslag

Afsagdt den 22 Juli 1887

HdRn aktar sig icke lagligen kunna afslå genkdns för vittnes hörande gjorda anhållan om uppskof, med anledning hvaraf målet utställes att åter förekomma 2dra rättegångsdagen af nästa lagtima ting i häradet, då parterna vid förut stadgad påföljd skola vid Rätten sig inställa, genkdn försedd med bevis att han till hörande i målet inkallat sina vittnen, vid äfventyr att vidare uppskof icke beviljas.

v281432.b4500

1887 den 28 September

No 39

Då till vidare handläggning uppropas uppskjutna och under No 48 i DB vid sista ting senast omförmälda målet emellan dels Kronolänsmannen F W Bendroth, åklagare, Carl Ludvig Alexandersson i Sahlen, förste kdn, och Hemmansegaren Martin Olausson i Östra Hede, genkdn, dels och den sistnämnde, kdn, samt numera endast Carl Ludvig Alexandersson och Adolf Alexandersson under Sahlen, sdn, om ansvar för misshandel, tillstädekomma samtliga parter personligen jemte Kommissionären N A Ljungqvist, hvilken är närvarande för att enligt anmälan biträda Adolf och Carl Ludvig Alexandersson i rättegångens utförande.

Martin Olausson anhåller om vittnesförhör med Carl Theodor Carlsson i Östra Hede, hvilken, tillstädes, ojäfvig befunnen efter aflagd ed och varning för dess missbruk berättar, att han icke kan lemna annan upplysning i saken så som innefattas i följande attest:

“Kallad att vittna i mål etc se Litt E

v281432.b4470

No 39, Litt E

Attest

Kallad att vittna i mål emellan Allmänna Åklagaren och Carl Ludvig Alexandersson, samt Martin Olausson i Östra Hede, svarande om misshandel, som skall hafva skett natten emellan den 3 och 4 September förlidet år, får jag på min gångna ed berätta:

Wid, efter hvad jag vill minnas, omkring 14 dagar före den omnämnda auktionen, på kvällen under Håfve hållet dansnöje, yttrade Carl Ludvig Alexandersson för mig, att han skulle hämnas på Martin Olausson och att han vid en i April månad 1886 hållen auktion i Skärje ämnat göra detta, men han kom inte åt Martin.

Östra Hede den 28 September 1887

Carl Theodor Carlsson

Attesten läses för vittnet och widhålles, hvarefter vitnet fordrar ersättning för 2 1/2 mils resa till tinget och åter samt tillerkännes härför 8 Kr att af Martin Olausson förskjutas.

Efter anteckning häraf yttrar Martin Olausson, att han vill jäfva förut i målet hörde vittnet Lorens Edvin Nilsson på Kroken, emedan han skall vara Martin Olaussons uppenbare ovän, och hänvisas han i anledning häraf till HdRns vid sistlidet vinterting meddelade beslut angående berörde jäfsfråga.

Carl Ludvig Alexandersson och Adolf Alexandersson yrka ersättning af Martin Olausson för deras inställelse här idag med 15 Kr till dem hvar och dessutom 10 Kr till rättegångsbiträdet Ljungqvist, samt derjemte bifall till deras förut framställda ersättningsanspråk. Samtliga parter öfverlemna målet till pröfning, hvadan de förständigas att afvakta utslag i målet vid tingets slut.

Utslag

Afsagt den 4 November 1887

Wid genkdns frånträdande af sitt ansvarsyrkande mot Ludvig Persson i Sör Buar låter HdRn bero och som genkdn icke gittat styrka, att han af Carl Ludvig Alexandersson och Adolf Alexandersson blifvit misshandlad eller eljest handgripligen förnärmad, ogillar

HdRn hvad genkdn mot dem påstått, men deremot och emedan genkdn genom sammanstämmande intyg af vittnena, Lorens Edvin Nilsson på Kroken och Johan Carlsson i Bremen, blifvit lagligen förvunnen att hafva vid en auktion å Nösteröd natten emellan den 3 och 4 September 1886, tilldelat målsegaren, eller 1ste kdn Carl Ludvig Alexandersson, ett slag under ena ögat, deraf genast uppkom ett starkt, blödande sår, ty och som genom det af Herr t.f. Lasarettsläkaren Jonas Beronius meddelade intyg angående den besigtning som han den 5 i samma månad å målsegaren anställde, är styrkt, att det sår, målsegaren genom ofvanberörde slag erhöill i eller invid ventra ögat, tillfogats med något hvasst instrument, ett förhållande, som äfven vinner stöd af hvad i öfrigt under målet förekommit, alltså och då såväl af Dr Beronius förenämnda bevis som det af honom den 4de Februari innevarande år angående målsegarens ifrågavarande åkomma meddelade intyg framgår, att den honom tillfogade misshandeln föranledt icke blott ett längre vistande å Lasarettet i Strömstad för erhållande af läkarevård, utan äfven att målsegaren i det närmaste förlorat synförmågan på sitt venstra öga och att ingen förhoppning förefinnes om synförmågans fullkomliga återställande, pröfvar med stöd af 14 Kap 12 och 15 §§ samt 11 Kap 15 § Strafflagen, HdRn lagligt dömma honom, Martin Olausson i Östra Hede att för uppsåtlig och med skärande instrument, vid auktion föröfvad misshandel, hvaraf lindrig kroppsskada följt, hållas till ett års straffarbete samt att derjemte till målsegaren utgifva skadestånd med sammanlagdt 700 Kr* för stadigvarande men å synförmågan i målsegarens venstra öga, äfvensom för läkarelön och öfriga kostnader i anledning af målsegarens nödtvungna vistande på lasarettet i Strömstad samt att derförutan med 54 Kr ersätta målsegaren för hans rättegångskostnader.

Det åligger Martin Olausson att jemte till Adolf Alexandersson, som äfven fordrat ersättning för sin inställelse vid HdRn under de dagar, målet förevarit, härför godtgöra honom med skäligen ansedda 40 Kr**.

På grund af detta utslag åligger det åklagaren att ofördröjligen i häkte inmana genkdn, och det honom ådömda straffet till verkställighet befordra.

/Besvärshänvisning/

* 700 kr 1887 motsvaras av ca 52 000:- år 2019

** 40 kr motsvaras av ca 3000:- år 2019